

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/16299
GK 29

Sayı : B.08.0.SGB.0.73.02.00/6844

Konu : Soru Önergesi

24 / 11 / 2010

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 12.10.2010 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-25841 sayılı yazı.

Antalya Milletvekili Sayın Hüsnü ÇÖLLÜ'nün, "Zorunlu eğitim çağındaki çocuklara ilişkin" İlgi yazı eki 7/16299 esas numaralı yazılı soru önergesi incelenmiştir.

1. Zorunlu öğrenim çağındaki (6-14 yaş) olup ilköğretime devam etmeyen çocukların son üç yıldaki sayıları; Eylül 2008'de 326.513, Eylül 2009'da 187.432 ve Eylül 2010'da da 124.830'dur.

Bölgesel istatistiklerin toplanması, geliştirilmesi, bölgelerin sosyo-ekonomik analizlerinin yapılması, bölgesel politikaların çerçevelerinin belirlenmesi ve Avrupa Birliği bölgesel istatistik sistemine uygun karşılaştırılabilir istatistiki veri tabanı oluşturulması amacıyla Devlet Planlama Teşkilatı (DPT) ve Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından 22.09.2002 tarihli Resmî Gazete'de yayınlanan Bakanlar Kurulu Kararnamesi'yle üç ayrı düzeyde istatistiki bölge oluşturulmuştur.

Düzey 1 bölgesi; 12 istatistiki bölge olarak hazırlanmıştır.

Oluşturulan bu istatistiki bölgelere göre zorunlu öğrenim çağındaki olup ilköğretime devam etmeyen çocukların sayılarını içeren tablo ekte sunulmuştur.

2. 6-14 yaş aralığında olup ilköğretime kayıtsız öğrencilerin kayıtsızlık nedenleri 5 başlık altında 26 nedene göre; ilköğretime kayıtlı olup devamsız öğrencilerin devamsızlık nedenleri 4 başlık altında 19 maddede Bakanlığımız e-okul veri tabanı kullanılarak sorgulanmaktadır. Bu nedenlerden bazıları:

a) Nüfus ve Adres Kaydıyla İlgili Sorunlar (Adresten taşındı yeni adresi bilinmiyor, adres bileşenleri yanlış, nüfus yaşı ile fiziki yaşının farklılığı, nüfus cüzdanının bulunmaması ya da geç çıkartılması, birden fazla nüfus kaydı olması, vefat ettiği hâlde nüfus kaydının düşmemesi, yurt dışına çıktığı hâlde adres kaydının düzeltilmemesi, vatandaşlıktan çıktığı hâlde nüfus kaydının düzeltilmemesi).

b) Çalıştırılan Çocuklar (Ev hizmetlerinde çalıştırılan çocuklar, gezici ve geçici mevsimlik tarım işçiliğinde çalıştırılan çocuklar, sanayi ve hizmet sektöründe çalıştırılan çocuklar, sokakta çalıştırılan çocuklar).

c) Engellilik Hali (İşitme engelli, görme engelli ve/veya görme bozukluğu, ortopedik engelli, özel eğitim merkezine gittiği için ilköğretime kayıtsız, zihinsel engelli).

ç) Ekonomik Sosyal ve Kültürel Boyut (Aile çocuğun yaşı küçük diye kayıt yaptırmıyor, ailevi nedenler, ekonomik yetersizliği nedeniyle giderlerin karşılanamaması, geleneksel nedenler, göçerler, yerleşim biriminde ilköğretim okulunun bulunmaması)

d) Diğer (Mezun, veli isteğiyle erteleme).

Zorunlu eğitim çağındaki çocukların okula kayıtsızlık nedenlerinden (Eylül 2010 e-okul verileri) en başta gelen neden "yurt dışına çıkış"tır.

Bölge, il ve ilçe düzeylerinde ilköğretime kayıtsızlık ve devamsızlık analizleri yapılmaktadır. Okula devam etmeyen veya çeşitli sebeplere okulu terk eden çocukların ilköğretime kazandırılması amacıyla çeşitli çalışmalar yapılmaktadır. E-okul modülü geliştirilmiş

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.08.0.SGB.0.73.02.00/

/ /2010

Konu : Soru Önergesi

ve okula devam etmeyen veya okul terk riski taşıyan çocukların belirlenmesi bu sayede daha kolay takip edilir hâle gelmiştir. Üniversitelerle iş birliğine gidilerek ilköğretim çağındaki çocukların okul terk riski araştırması yapılmış ve bu araştırma sonuçlarına göre terk riski sebepleri ve bunun önlenmesine yönelik UNICEF Türkiye Temsilciliği ile “Devamsızlık ve Terk Riski Çalıştayı” yapılmıştır.

Okul terkinin yoğun olduğu 15 il valisi, il millî eğitim müdürlerinin katıldığı toplantı gerçekleştirilmiştir. İlköğretime kayıt oranının en düşük olduğu 25 ilçenin idari ve mülki amirleri ile Nisan 2010’da toplantı yapılmıştır. Konu ile ilgili olarak diğer bakanlıkların ilgili birimleri ile toplantı gerçekleştirilmiştir. Bunun yanında il değerlendirme toplantıları gerçekleştirilmiştir.

2002 yılından itibaren uygulanan “Haydi Kızlar Okula Kampanyası” 2008 yılından itibaren uygulanan “Yetiştirici Sınıflar Öğretim Programı” gibi projelerle çocukların temel eğitim haklarından mahrum kalmamaları hedeflenmiştir. Geleneksel sebeplerle okula gönderilmeyen kız çocukları için “Kız Yatılı İlköğretim Okulları” açılmış ve bölgelerinde okul bulunmayan çocukları “Taşımalı İlköğretim Sistemi” ile okula devam etmeleri sağlanmıştır.

Ayrıca öğrencilerin okula devamsızlık oranlarını azaltmak üzere 5 ilde “Devamsızlık ve Okulu Terk Riski Durum Saptaması ve İhtiyaç Analizi” araştırması yaptırılmış. Araştırma sonuçlarından elde edilen bilgiler doğrultusunda 81 ilde uygulanmak üzere Aşamalı Devamsızlık Yönetimi Modeli (ADEY) geliştirilmiştir.

Bunun yanında geliştirilen taslak modelden uygulamaya dönük olarak 26-28 Ekim 2009 tarihleri arasında ilgili birim uzmanları ile akademisyen ve uygulayıcıların katılımı ile Devamsız Kayıt, Devamsızlık ve Terkin İzlenmesi, Tanımlama ve Modelleme Çalıştayı yapılmıştır.

Yapılan çalıştayda öğrencileri devamsızlığa iten risk faktörlerinin belirlenmesi için Risk Değerlendirme Formu (RİDEF) taslağı geliştirilmiştir. Pilot çalışma için 5 il ve bu illere bağlı 5 ilçe 22 okulda RİDEF pilot çalışma uygulamalarına başlanmıştır. RİDEF pilot çalışma uygulaması tamamlandıktan sonra 17-19 Şubat 2010’da pilot uygulama sonuçlarının paylaşılması için Risk değerlendirme Formu pilot uygulama değerlendirme çalıştayı yapılmıştır. Sonlandırılan RİDEF pilot uygulamasına göre Aşamalı Devamsızlık Yönetimi Modeli’ne son hâli verilmiştir. Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğümüz tarafından e-okul devamsızlık ekranlarının aşamalı devamsızlık yönetimine göre revize edilmesi, Risk Değerlendirme Formu’nun e-okula eklenmesi çalışmaları devam etmektedir.

3. İlköğretime kayıtsız çocukların velilerine uygulanan para cezası miktarları; 2007-2008 öğretim yılında 5571 öğrenci için toplam 2.172.301,06 TL ve 2008-2009 öğretim yılında da 889 öğrenci için toplam 569.449,50 TL’dir.

4. İlköğretime kayıtsız çocukların velilerine uygulanan para cezalarının, çocukların okula dönüşleri ile ilgili bir araştırma yapılmamıştır.

Çocukları eğitim ortamında tutabilmek amacıyla İlköğretim okullarında çocuklara sunulan her türlü hizmetin etki düzeyini görebilmek amacıyla İlköğretim Kurumları Standartları (İKS) kapsamında göstergeler oluşturulmuştur. Bu göstergeler ışığında ilköğretim kurumları için mevcut durumu saptama, ihtiyaçları belirleme, kaynakların ihtiyaçlar doğrultusunda doğru yönlendirilebilmesi ve kurumsal gelişmeyi takip edebilme daha kolaylaşacaktır.

Bu uygulama ilköğretim okullarının eğitim kalitesini geliştirmek için yapılacak

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.08.0.SGB.0.73.02.00/

Konu : Soru Önergesi

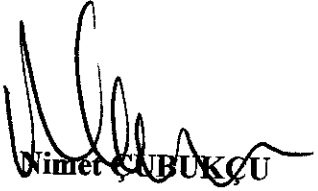
/ /2010

çalışmalarda okul, ilçe ve il düzeyinde destek ve planlamaların yanı sıra Bakanlığın merkezi planlamalarını daha objektif ve niteliksel verilere göre yapabilmesini sağlayacak, sonuçları iyileştirici çalışmaların başlatılması için merkezi ve yerel düzeyde profesyonel destek alınmasına hizmet edecektir. Okul çocuğun her türlü ihtiyaçlarını tespit edip, bu ihtiyaçları giderici planlamalar yapması beklenmektedir. Bu yolla okullarda çocuğu odağa alan çalışmaların artması hedeflenmektedir. Böylelikle çocuğun okulda geçireceği sürenin uzatılması sağlanırken, okulda sunulan her türlü hizmetten yararlanması mümkün olabilecektir. Sonuç olarak İKS kaynakların etkin kullanılması, okullar arası kalite farklılıklarının belirlenen standartlar dikkate alınarak giderilmesinde, okulları politika üreten merkezler hâline getirilmesinde etkili bir araç olacaktır. Mayıs 2010 itibarıyla 100 ilköğretim okulunda pilot uygulaması yapılmış ve elde edilen sonuçlara göre ilköğretim Kurumları Standartları 2010-2011 eğitim öğretim yılının ikinci döneminden itibaren yaygınlaştırılmaya başlanacaktır.

Bunun yanında yenilenen ilköğretim programlarında çocuğu merkeze alan ve çocuğa okulu sevdirmeyi amaçlayan yaklaşımlar yer almaktadır.

5. Son üç yılın eğitim öğretimine ait personel giderleri hariç mal ve hizmet alım giderlerinden ilköğretim Genel Müdürlüğümüzce yapılan harcamalar; 2008 yılında 1.201.573.623 TL, 2009 yılında 1.453.759.798 TL, 25.10.2010 tarihi itibarıyla 679.785.544 TL olup okul-aile birliği ile il özel idare bütçelerinden yapılan harcamalara ilişkin Bakanlığımızda herhangi bir veri bulunmamaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Nihat ÇUBUKÇU
Millî Eğitim Bakanı

EK/EKLER:

Tablo (1 sayfa)

DAĞITIM :

Gereği :

TBMM Başkanlığına

Bilgi :

Başbakanlığa

**İSTATİSTİKİ BÖLGELERE GÖRE ZORUNLU ÖĞRETİM ÇAĞINDA OLUP
İLKÖĞRETİME DEVAM ETMEYEN ÇOCUKLARIN SAYILARI**
(Eylül 2010 e-okul verileri)

İSTATİSTİKİ BÖLGE	KIZ	ERKEK	TOPLAM	ORAN (%)
TR2- Batı Marmara (Çanakkale, Balıkesir, Edirne, Kırklareli, Tekirdağ)	861	1179	2040	1,63
TR3- Ege (Afyonkarahisar, Aydın, Denizli, İzmir, Kütahya, Manisa, Muğla, Uşak)	2861	3413	6274	5,02
TR4- Doğu Marmara (Bilecik, Bolu, Bursa, Düzce, Eskişehir, Kocaeli, Sakarya, Yalova)	2228	3047	5275	4,22
TR5- Batı Anadolu (Ankara, Karaman, Konya)	2539	2895	5434	4,35
TR6- Akdeniz (Adana, Antalya, Burdur, Hatay, Isparta, Kahramanmaraş, Mersin, Osmaniye)	5280	6721	12001	9,61
TR7- Orta Anadolu (Aksaray, Kayseri, Kırıkkale, Kırşehir, Nevşehir, Niğde, Sivas, Yozgat)	4731	4708	9439	7,56
TR8- Batı Karadeniz (Amasya, Bartın, Çankırı, Çorum, Karabük, Kastamonu, Samsun, Sinop, Tokat, Zonguldak)	1490	1840	3351	2,68
TR9- Doğu Karadeniz (Artvin, Giresun, Gümüşhane, Ordu, Rize, Trabzon)	687	784	1471	1,18
TR10 İstanbul	6416	9690	16106	12,9
TR-A Kuzeydoğu Anadolu Bölgesi (Ağrı, Ardahan, Bayburt, Erzincan, Erzurum, Iğdır, Kars)	1561	3344	4905	3,92
TR-B Ortadoğu Anadolu Bölgesi (Bingöl, Bitlis, Elazığ, Hakkâri, Malatya, Muş, Tunceli, Van)	5853	17783	23636	18,93
TR-C Güneydoğu Anadolu Bölgesi (Adıyaman, Batman, Diyarbakır, Gaziantep, Kilis, Mardin, Siirt, Şanlıurfa, Şırnak)	9464	25434	34898	27,9
TOPLAM	43971	80838	124830	100